

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1612

19 De homicidijs factis ex odio, ira, culpa, inuidia in proximum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14014

hoc homicidium habet duas species: aliam qua occiditur, vel percutitur iniuriose aliqua persona Ecclesiastica, nimirum Clericus, vel Regularis: aliam, qua occiditur, vel percutitur, quis in loco sacro, violatur enim locus sacer. Item erit sacrilegium, & homicidium, si quis occidat aliquem veneno ei subministrato in Hostia, vel Calice consecrato, vel per aliquod maleficium rebus sacris abutendo. Item erit sacrilegium, si Presbyter, aut alius in Sacris constitutus occidat, quoniam speciali lege Canonica iubetur abstinere ab effusione sanguinis per homicidium, eo quod sit persona sacra Deo.

Secundo notandum. Si quis vno ictu sagitta, vel saxi, vel bellici tormenti occidat iniuste tres, aut quatuor, aut plures homines, necesse est vt in Confessione exprimat quot homines fuerint occisi, quia licet fuerit vnus actus, ille tamen terminatus est ad plures numero homines: vnde vt terminatur ad plures numero homines, variatur homicidium secundum obiectum numero distinctum, etiam numerice, & perinde est, ac si plura homicidia numero distincta fuissent perpetrata: nam homicidium sumit suam malitiam, ab obiecto, nimirum homine occiso.

Tertio notandum. Cum quis occidat aliquem per venenum ipsi propinatum occulte, aut per insidias, aut proditorem, etiam in Confessione id exprimi debet, quia non est tantum homicidium, sed etiam est proditio hominis innocentis, quae specialem deformitatem addit, ad rectam rationem. Et ita legibus homicidia per proditorem, vel insidias perpetrata grauissime puniuntur.

De Homicidijs factis ex odio, ira, vel inuidia in Proximum.

CAPVT XIX.

PRIMO notandum. Licet homicidium dicatur odium in Proximum late, & communiter, tamen proprie loquendo, & stricto, non est odium. Quia odium est peccatum contra charitatem: homicidium vero est contra Iustitiam debitam Proximo. Fieri item potest, vt quis ius habeat occidendi alium, & tamen peccet occidendo non contra Iustitiam, sed solum contra Charitatem. Verbi gratia. Iudex occidit Reum mortis ex odio, quod in illum habet. Item publicus Iustitiae minister. Item quis, cum possit, non vult tamen subuenire alteri extreme indigenti, & fame pereunt, peccat contra misericordiam debitam Proximo; non tamen contra Iustitiam, quod si etiam omittat prestare opus illud misericordiae in Proximum, non solum peccat contra Misericordiam, sed etiam contra Charitatem debitam Proximo. Quod si ex officio suo teneretur subuenire illi extreme indigenti, & non subueniret, tunc non solum ageret contra Misericordiam, aut Charitatem, sed etiam contra Iustitiam debitam Proximo.

Secundo notandum. Homicidium dicitur factum ex odio, quoties aliquis occidit alium solum ex eo, quod auerfatur persona alterius: Verbi gratia. Titus ex odio dicitur occidere Sempronium, quando ex hoc solum, quod persona Sempronij displicuit, & est auersioni, & abominati, & quod ipsam personam proximi quatenus abominatur, volumus non esse. Item homicidium aliquando factum ex ira, quod tunc contingit, verbi gratia, quando Titus occidit Sempronium ex appetitu vindictae, vt vindictam iniuriam sibi a Sempronio illatam, aut quam putat Titus se accepisse a Sempronio. Item homicidium aliquando committitur ex inuidia in Proximum, quando quis occidit alium ex tristitia, qua tristatur ob alterius bonum, eo quod putat alterius bono suum proprium bonum impediti, aut minui.

De Odio in Proximum.

CAPVT XX.

PRIMO notandum. Inter peccata, quae contra quintum Decalogi Praeceptum fieri dicuntur, computari possunt quatuor specialia peccata, nimirum odium in Proximum: Ira, & Inuidia in Proximum, & crudelitas, & scortia in Proximum: nam licet haec postrema tria peccata, sint peccata contra charitatem, & mansuetudinem & clementiam in proximum, & ita numerari debeant inter peccata, quae fiunt contra charitatem erga proximum; tamen congruenter computantur etiam inter peccata, quae fiunt contra hoc quintum Praeceptum. Nec obstat, quod hoc praecceptum sit de Iustitia quae Proximo debetur.

Secundo notandum. Quod odium in proximum est, vt ait S. Thomas 2. 2. *quae. 34. art. 3. Co. 4. Co. quae. 154. art. 4.* & Caietanus explicat 2. 2. *quae. 29. art. 1. malevolentia*, qua quis vult malum alteri absolute, hoc est, solum, quia ei alterius persona displicet: nam proximi persona potest displicere mihi ob multas rationes, & possum illi malum velle ob multas rationes. Verbi gratia. Sicut possum bonum alicui velle, ob plures rationes. Primo, quatenus est benefactor meus, & est actus gratitudinis. Secundo, quatenus indiget meo subsidio, & est actus misericordiae. Tertio, quatenus est mihi carnis propinquitate coniunctus, & est actus pietatis. Quarto, quatenus debitor eius sum, & est actus Iustitiae. Quinto, quatenus gratias volo bona mea expendere in eius commodum, & est actus liberalitatis. Sexto, quatenus absolute bonus est, & meus est amicus, & est actus charitatis. Sic e contrario, possum alteri malum velle. Primo, quia ingratus mihi est, aut quia iniuria me atfecit, & vindictam cupio, & est actus Irae. Secundo, quatenus eius bonum minuit meum honorem, vel gloriam, vel commodum, & est actus Inuidiae. Tertio, quatenus reus est violatae Iustitiae, & cupio peccati punitionem, & est actus Iustitiae. Quarto, quatenus ipsa persona proximi secundum se, & absolute absque vlla alia magis speciali ratione mihi displicet, & tunc est odium in proximum.

Primo quaeritur, An omne odium in proximum sit mortale peccatum, & quando erit veniale tantum peccatum? Respondeo, in primis, odium in proximum ex obiecto suo, vel natura sua est peccatum mortale, quia opponitur charitati debitae erga proximum.

Secundo respondeo, Odium in proximum ex accidenti fit veniale peccatum dupliciter. Primo, ob actus imperfectionem, quia non est ex perfecta deliberatione rationis. Secundo, ob paruitatem materiae, siue obiecti. Verbi gratia. Quando quis vult proximo suo malum aliquod fati exiguum, & paruum. Sicut in *verb. odium*.

Secundo quaeritur, An quando quis vult, & optat proximo suo malum aliquod temporale, ob bonum spirituale eius, sit peccatum. Verbi gratia. Optat quis alicui morbum, vel rei familiaris iacturam, vel aliquod aliud detrimentum, vt respicitur a peccatis, & ad Deum conuertatur, an sit licitum? Respondeo, id esse licitum. Nauarrus *cap. 15. num. 10. ex Alexandro, & S. Thomas 2. 2. quae. 36. art. 2.*

Obijcies: Non est licitum facere proximo malum priuata auctoritate, vt corrigatur, ergo non est licitum precari, vt malum illi contingat. Nam quod non est licitum facere, non est licitum optare. Respondeo, solum argumento probari, quod non sit licitum optare, vt malum proximo contingat illatum ab aliquo priuata auctoritate, at est licitum velle, vt morbus illi accidat iniustus a Deo, vel alia calamitate temporali immissa a Deo.

Quaerens. An sit licitum optare alteri mortem corporalem